

Voorstel tot de gezondheidsdoelstelling voor VAS III

Wouter Beke

Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid,
Gezin en Armoedebestrijding

Suicidepreventie als speerpunt in het regeerakkoord

Historiek Vlaams Suïcidepreventiebeleid

- ▶ 2002: 1^{ste} Gezondheidsconferentie

- **Doel:**

- samenbrengen van alle actoren,
creëren van draagvlak,
besef van omvang van het probleem

- ▶ 2006: 1^{ste} Vlaams Actieplan Suïcidepreventie (VAS I)

- **Doelstelling:**

- De sterfte door zelfdoding bij mannen en vrouwen
tegen 2010 verminderen met 8% t.o.v. 2000

Historiek Vlaams Suïcidepreventiebeleid

- ▶ 2011: 2^e Gezondheidsconferentie

- **Doel:**

- integratie van bestaande strategieën,
verbreding naar andere doelgroepen en settings,
nieuwe initiatieven

- ▶ 2012: 2^e Vlaams Actieplan Suïcidepreventie (VAS II)

- **Doelstelling:**

- De sterfte door zelfdoding bij mannen en vrouwen
tegen 2020 verminderen met 20% t.o.v. 2000

De gezondheidsdoelstelling van VASII werd gehaald

- ▶ Suïcidepreventie werkt!
- ▶ Conclusies uit de evaluatie van VASII worden meegenomen in het toekomstig beleid

Suicidepreventie blijft een uitdaging

- ▶ In 2018 overleden 984 Vlamingen door zelfdoding
- ▶ Meest voorkomende doodsoorzaak bij jongeren en jonge volwassenen tussen 15 en 39 jaar
- ▶ Vlaamse suïdecijfer: 1,5 keer hoger dan het EU-gemiddelde

Toekomstig beleid

- ▶ 6 strategieën als basis voor 3^e Vlaamse Actieplan Suïcidepreventie
- ▶ Breed plan gebaseerd op recente wetenschappelijke informatie
- ▶ Verantwoordelijkheid van iedereen in de samenleving
- ▶ Enkele aandachtspunten zijn
 - Inzichten van ervaringsdeskundigen en naasten
 - Zelfzorg en ondersteuning van hulpverleners
 - Wetenschappelijk onderzoek en monitoring

Voorstel gezondheidsdoelstelling

- ▶ Kosteneffectiviteit: Zo veel mogelijk gezondheidswinst proberen realiseren met de ingezette middelen
- ▶ Basis van de gezondheidsdoelstelling:
 - Gezondheidseconomische modellering
 - Voorstellen van experts in de werkgroepen

Voorstel gezondheidsdoelstelling

*De sterfte door zelfdoding
bij mannen en vrouwen tegen 2030 verminderen
met 10% t.o.v. 2020.*

Een ambitieuze en realistische doelstelling

- ▶ Verder bouwen op voorgaande actieplannen
- ▶ Internationale context met een maximum op 10%
- ▶ Onzekere impact van COVID-19

Impact en samenwerking als cruciale principes

- ▶ Health is in all policies
 - Suïcidepreventie binnen de hele samenleving met nood aan brede mobilisatie
- ▶ Gebruik van onderbouwde tools, trainingen en richtlijnen
- ▶ Geestelijke gezondheid is gezondheid
 - Mentaal welbevinden integreren als onderdeel in strategisch plan 'De Vlaming leeft gezonder'

Op naar een beter beleidskader

- ▶ Nood aan accurate, snellere monitoring van sterftcijfers

- ▶ Nood aan betere monitoring van bereik en effecten
 - Gestart vanuit ontwikkeling van methodieken en vraaggestuurde werking
 - Evolutie naar groeien in bereik
 - Meten van beginsituatie en effecten

Strategische samenwerkingen met andere beleidsdomeinen

- ▶ Aandacht voor werknemers/werkzoekenden
 - Integratie in de werking van VDAB nagaan
 - Deskundigheidsbevordering van professionals
 - Engagement om dit samen op te nemen
- ▶ Aandacht voor mentaal welbevinden van jongeren
 - Impact van COVID-19 opvolgen
 - Focus op veerkracht en signaalherkenning
 - Omgevingen creëren waar mentaal welbevinden een plaats krijgt

Versterking van capaciteit van geestelijke gezondheidszorg

- ▶ Uitrol van OverKophuizen in heel Vlaanderen
- ▶ Online en blended vormen van hulpverlening
- ▶ Structurele uitbreiding van het hulpverleningsaanbod van de Centra voor Algemeen Welzijnswerk (CAW), de Centra voor Geestelijke Gezondheidszorg (CGG), de Centra voor Ambulante Revalidatie (CAR), de gespecialiseerde verslavingszorgcentra
- ▶ Structurele investeringen vanuit de federale overheid, o.a. in kinderspsychiatrie, mobiele teams en de nieuwe RIZIV-conventie over de terugbetaling van psychologische zorg

Natraject

- ▶ Verdere uitwerking tot een concreet actieplan
 - Plan van 8 jaar
 - Prioriteitsstelling voor de komende 4 jaar
 - Tussentijdse evaluatie na 4 jaar

- ▶ Hernieuwing van de Vlaamse Werkgroep Suïcidepreventie

Bedankt!

3e Vlaams Actieplan Suïcidepreventie

Voorstel

Gezondheidsdoelstelling

DE STERFTE DOOR ZELFDODING
TUSSEN 2020 EN 2030 VERMINDEREN MET

10%

De 6 strategieën

1 Suïcidepreventie bij de hele bevolking

2 Deskundigheidsbevordering bij
professionelen en sleutelfiguren

3 Suïcidepreventie bij kwetsbare groepen

4 Preventie bij suïcidale personen &
ondersteuning naasten

5 Postventie na suïcide & ondersteuning
nabestaanden

6 Onderzoek, monitoring cijfers &
evaluatie actieplan

SAMEN KUNNEN
WE ZELFDODING
VOORKOMEN



AGENTSCHAP
ZORG & GEZONDHEID

VLESP | Vlaams
Expertisecentrum
Suïcidepreventie